

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός γνωμοδότησης 10/2012

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Β')**

Συνεδρίαση της 9^{ης} Ιανουαρίου 2012

Σύνθεση :

Προεδρεύων : Αλέξανδρος Καραγιάννης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, αρχαιότερος των Νομικών Συμβούλων του Τμήματος, λόγω κωλύματος του Προέδρου του Τμήματος Φωκίωνα Γεωργακόπουλου, Προέδρου του ΝΣΚ.

Μέλη : Νικόλαος Μουδάτσος, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Ευγενία Βελώνη, Δημήτριος Χανής, Αφροδίτη Κουτούκη, και Δημήτριος Αναστασόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Δημήτριος Κατωπόδης, Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Ερώτημα: Το υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 24464/01-6-2011 έγγραφο του ΥΠΕΚΑ/Γενική Δ/νση Πολεοδομίας/Διεύθυνση Ο.Κ.Κ/Τμήμα Γ' και το υπ' αριθμ. πρωτ. 45435/28.11.2011 διευκρινιστικό του ερωτήματος έγγραφο της ίδιας υπηρεσίας.

Περίληψη ερωτήματος: *Αν οι δημόσιοι φορείς, οι οργανισμοί και Αναπτυξιακές εταιρείες του Δημοσίου και γενικότερα οι αναθέτουσες αρχές, δύνανται να εκπονήσουν μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας, κατά τις διατάξεις του ν. 2508/1997 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθεισών υπουργικών αποφάσεων, για λογαριασμό αυτών των ιδίων ή και άλλων αναθετουσών αρχών και, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, υπό ποιές προϋποθέσεις και όρους.*

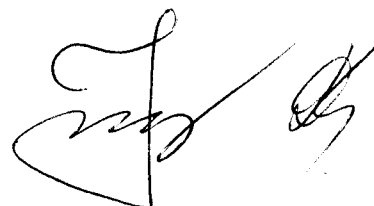
Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β΄) γνωμοδότησε ως εξής :

I. Ιστορικό

Εκ του εγγράφου του ερωτήματος, του επακολουθήσαντος διευκρινιστικού του και των στοιχείων του φακέλου που συνοδεύουν το ερώτημα, προκύπτουν τα εξής:

Στη ΔΟΚΚ/ΥΠΕΚΑ έχουν υποβληθεί για έλεγχο-έγκριση τέσσερις μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας, εκ των οποίων οι δύο έχουν συνταχθεί από την Δνση Μελετών του Ο.Ε.Κ. και οι δύο άλλες από την Αναπτυξιακή Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε (ΑΝΚΟ ΑΕ). Ο Ο.Ε.Κ. αποτελεί ν.π.δ.δ. (νδ 2963/1954, Α΄ 195), η δε ΑΝΚΟ, σύμφωνα με την υπ΄ αριθμ. 8887/2009 απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου Κοζάνης «Οργανισμός Οργάνωσης και λειτουργίας των Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κοζάνης» (Β΄ 2633), υπήγεται στις Επιχειρήσεις στις οποίες συμμετείχε η ΝΑ. Και οι τέσσερις μελέτες ζητήθηκε να εγκριθούν σύμφωνα με την ΥΑ 16374/3696/ΥΠΕΧΩΔΕ (Β΄ 723) «περί έγκρίσεως προδιαγραφών για την εκπόνηση μελετών γεωλογικής καταλληλότητας στις προς πολεοδόμηση περιοχές», στην οποία ορίζεται, πλην άλλων, ότι «...οι μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας για δόμηση εκπονούνται από μελετητικά γραφεία που κατέχουν πτυχίο στην κατηγορία 20 (Γεωλογικές –Υδρολογικές–Γεωφυσικές μελέτες και έρευνες) του μητρώου μελετητών δημοσίων έργων». Ο Σύνδεσμος Γεωλόγων Μελετητών Ελλάδας, με σχετική επιστολή του, υποστηρίζει ότι «...η ΑΝΚΟ παρατύπως εμφανίζεται ως μελετητής ...» και ότι «δεν νομιμοποιείται να εκπονεί μελέτες ...», ενώ η ΑΝΚΟ υποστηρίζει την αντίθετη άποψη.

Η ερωτώσα υπηρεσία, με το υπ΄ αριθμ. πρωτ. 45435/28.11.2011 διευκρινιστικό του ερωτήματος έγγραφό της καθιστά γνωστό ότι ελέγχει και εγκρίνει μόνο τις μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας που ακολουθούν τις διαδικασίες που αναφέρονται στις ΥΑ 16374/3696/1998 και 37691/2007 του ΥΠΕΧΩΔΕ, οι οποίες εκδόθηκαν κατ΄ εξουσιοδότηση του ν. 2508/1997 και ότι δεν εγκρίνει μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας που εμπίπτουν στις εξής περιπτώσεις: **α.** Εφαρμοσμένα ερευνητικά προγράμματα και Έρευνες εν γένει που αποσκοπούν στη διερεύνηση της

γεωλογικής καταλληλότητας, η εκπόνηση των οποίων έχει ανατεθεί από Αναθέτουσες Αρχές (ΟΤΑ) της παρ. 9 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005 σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα με βάση τις προδιαγραφές που αφορούν τις αντίστοιχες μελέτες. **β.** Μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας, οι οποίες έχουν εκπονηθεί από Υπηρεσίες του Δημοσίου για λογαριασμό των ΟΤΑ (π.χ. Η Δνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Ν.Α Κορινθίας εκπόνησε μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας με τις προδιαγραφές των ως άνω ΥΑ για λογαριασμό του Δήμου Κορίνθου. **γ.** Μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας, οι οποίες εκπονήθηκαν από υπαλλήλους της Αναπτυξιακής εταιρείας Κοζάνης για λογαριασμό του Δήμου Αιανής Κοζάνης και **δ.** Μελέτες Γεωλογικής καταλληλότητας, οι οποίες έχουν εκπονηθεί για λογαριασμό ΟΤΑ από υπαλλήλους του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ), οι οποίοι δεν διαθέτουν μελετητικό πτυχίο της ΓΕΜ κατηγορίας 20.

Μετά ταύτα, η ερωτώσα υπηρεσία, διευκρίνισε ότι το ερώτημα αφορά τη δυνατότητα εκπόνησης μελετών γεωλογικής καταλληλότητας από τις αναθέτουσες αρχές τόσο για λογαριασμό αυτών των ιδίων, όσο και για λογαριασμό άλλων αναθετουσών αρχών.

II. Νομοθετικό πλαίσιο

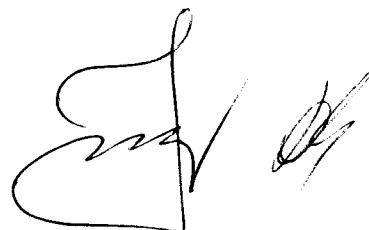
1. Στον ν. 3316/2005 (Α' 42), ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 1 Έννοιες-Ορισμοί

Για την εφαρμογή του νόμου αυτού, οι παρακάτω όροι έχουν τις αντίστοιχες έννοιες:

1. "Δημόσια σύμβαση" είναι η έγγραφη σύμβαση εξ επαχθούς αιτίας, η οποία συνάπτεται μεταξύ αναθέτουσας Αρχής της παραγράφου 9 και αναδόχου της παραγράφου 19 και έχει ως αντικείμενο την εκπόνηση μελέτης ή την παροχή λοιπών υπηρεσιών μηχανικού, όπως αυτή ορίζεται στις κείμενες διατάξεις, καθώς και την παροχή υπηρεσιών άλλων ελευθέρων επαγγελματιών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2. Οι δημόσιες συμβάσεις του νόμου αυτού διακρίνονται σε συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής υπηρεσιών.

2. α) "Μελέτη" είναι το αποτέλεσμα συστηματικής και αναλυτικής επιστημονικής και τεχνικής εργασίας και έρευνας σε συγκεκριμένο απλό ή σύνθετο γνωστικό αντικείμενο, που αποβλέπει ιδίως στην παραγωγή τεχνικού έργου ή στην επέμβαση σε τεχνικό έργο ή αφορά στο σχεδιασμό και την απεικόνιση τεχνικού έργου ή παραγωγικής διαδικασίας ή σε μεθόδους ανάπτυξης και σχεδιασμού του ευρύτερου χώρου... β) .....

9. "Αναθέτουσες Αρχές" είναι το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) όλων των βαθμών, οι δημοτικές, νομαρχιακές και δημόσιες επιχειρήσεις κάθε νομικής μορφής, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου και οι ενώσεις κάθε νομικής μορφής που συγκροτούνται από τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα. "Οργανισμός δημοσίου δικαίου" είναι κάθε νομικό πρόσωπο το οποίο: α) Έχει συσταθεί με συγκεκριμένο σκοπό την κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος που δεν εμπίπτουν στο βιομηχανικό ή εμπορικό τομέα. β) Η δραστηριότητά του χρηματοδοτείται κατά το μεγαλύτερο μέρος από το ελληνικό δημόσιο ή από οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης ή από άλλο οργανισμό δημοσίου δικαίου ή η διαχείρισή του υπόκειται σε έλεγχο ασκούμενο από τους οργανισμούς αυτούς ή περισσότερα από τα μισά των μελών του διοικητικού, του διευθυντικού ή του εποπτικού του συμβουλίου διορίζονται από το ελληνικό δημόσιο ή οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

10.....11.....12.....13.....14.....

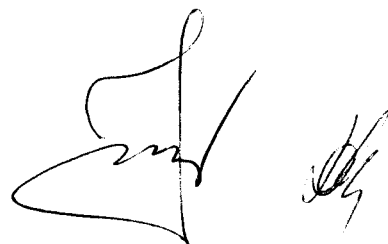
15. "Μελετητής ή πάροχος υπηρεσιών" είναι το φυσικό πρόσωπο που έχει την απαιτούμενη επιστημονική γνώση και το αναγνωρισμένο από το δίκαιο της επαγγελματικής του έδρας δικαίωμα να εκπονεί μελέτες ή αντίστοιχα να παρέχει υπηρεσίες των παραγράφων 1 έως 4.

16. "Εταιρεία" ή "γραφείο μελετών" και "εταιρεία" ή "γραφείο παρόχων υπηρεσιών" είναι η επαγγελματική μονάδα που έχει νομική προσωπικότητα με εταιρική μορφή, διαθέτει κατάλληλη επιστημονική και λοιπή στελέχωση και έχει το αναγνωρισμένο από το δίκαιο της έδρας της δικαίωμα να εκπονεί μελέτες ή αντίστοιχα να παρέχει υπηρεσίες των παραγράφων 1 έως 4.....

Άρθρο 2 Πεδίο εφαρμογής-Κατηγορίες μελετών

1. Ο νόμος αυτός ρυθμίζει τη σύναψη και εκτέλεση όλων των δημοσίων συμβάσεων, ανεξαρτήτως αξίας, για την εκπόνηση μελετών και παροχή λοιπών υπηρεσιών μηχανικού και των άλλων ελευθερίων επαγγελμάτων των κατηγοριών μελετών της παραγράφου 2, που εμπίπτουν καθ' ύλην στο "Παράρτημα ΙΙ Α" της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ και στο "Παράρτημα ΧVIIΑ" της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ, όπως εκάστοτε ισχύουν, όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας Αρχής. Για τις ανωτέρω συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω Οδηγιών, ο παρών νόμος εναρμονίζει το εθνικό δίκαιο προς αυτές.

2. Οι μελέτες ή και υπηρεσίες επίβλεψης μελετών και έργων, ανάλογα με το αντικείμενό τους, διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

(1) Χωροταξικές και ρυθμιστικές μελέτες. (2) Πολεοδομικές και ρυμοτομικές μελέτες. (3) Οικονομικές μελέτες..... (20) Γεωλογικές, υδρογεωλογικές και γεωφυσικές μελέτες και έρευνες. (21) Γεωτεχνικές μελέτες και έρευνες. (22).

3.....»

«Άρθρο 45 Γενικές Μεταβατικές διατάξεις

1.....

2. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες που προβλέπονται από το νόμο αυτόν ασκούνται από τα αρμόδια όργανα της αναθέτουσας Αρχής και του εργοδότη, σύμφωνα με τις οργανωτικές διατάξεις τους...

Άρθρο 46 Διατηρούμενες και καταργούμενες διατάξεις.

2. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργούνται:

α).....

ε) Κάθε γενική ή ειδική διάταξη αντίθετη σε διατάξεις του παρόντος νόμου.

στ) ....».

2. Εξ άλλου, στο ν. 2508/1997 «Βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών της χώρας.....» (Α' 124), όπως η παράγραφος 8 του άρθρου 1 αυτού τροποποιήθηκε με το άρθρο 27 παρ. 10 του ν. 2831/2000 (Α' 140), ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 1 : Σκοπός-Κατευθυντήριες αρχές

1. Σκοπός του νόμου αυτού είναι ο καθορισμός των κατευθυντήριων αρχών, των όρων, των διαδικασιών και των μορφών πολεοδομικού σχεδιασμού για τη βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των ευρύτερων περιοχών των πόλεων και οικισμών της χώρας, που θα κατατείνει ειδικότερα: .....

2.....

3. Η Οικιστική οργάνωση και ο πολεοδομικός σχεδιασμός πραγματοποιούνται σε δύο επίπεδα. Στο πρώτο επίπεδο περιλαμβάνονται α) το ρυθμιστικό σχέδιο ....β) το γενικό πολεοδομικό σχέδιο (ΓΠΣ) .....

8. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων καθορίζεται για κάθε περίπτωση το είδος των απαιτούμενων γενικών ή ειδικών μελετών, ιδίως γεωλογικών μικροζωνικών σεισμικής επικινδυνότητας, γεωτεχνικών, σεισμολογικών, εδαφοτεχνικών, υδραυλικών, υδρολογικών, για την προστασία των οικισμών και των ευρύτερων περιοχών τους από φυσικούς και ανθρωπογενείς κινδύνους, οι προδιαγραφές εκπόνησης αυτών, οι ειδικότητες των μελετητών, ο τρόπος υπολογισμού της αμοιβής τους και γενικά ό,τι αφορά την εκπόνηση, έλεγχο και εφαρμογή αυτών».

3. Στην υπ' αριθμ. 16374/3696/1998 Απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ «Έγκριση προδιαγραφών για την εκπόνηση μελετών γεωλογικής καταλληλότητας στις προς πολεοδότηση περιοχές» (Β' 723), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της πιο πάνω μνημονευόμενης παραγράφου 8 του άρθρου 1 του ν. 2508/1997, ορίζεται ότι:

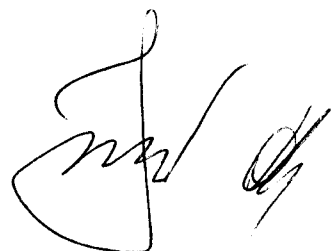
«Άρθρο Μόνον

«1. Για την πολεοδότηση των περιοχών Α' και Β' κατοικίας, οικισμών κάτω των 2000 κατοίκων, αναθεώρηση σχεδίων πόλεων και οικισμών, ειδικών πολεοδομικών χρήσεων, (όπως βιομηχανικά, βιοτεχνικά και τεχνολογικά πάρκα), οικοδομικών συνεταιρισμών, πολεοδότησης περιοχών σύμφωνα με το ν.1947/1991 και ΠΕΡΠΟ (σημ. = Περιοχές ειδικά ρυθμισμένης πολεοδότησης) και περιοχών ολοκληρωμένης τουριστικής ανάπτυξης και ζωνών τουρισμού-αναψυχής επιβάλλεται η σύνταξη μελέτης γεωλογικής καταλληλότητας με τις παρακάτω προδιαγραφές:

Ι. ΣΚΟΠΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ. Η μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας έχει σκοπό τον καθορισμό της γεωλογικής καταλληλότητας περιοχών στις οποίες εκπονείται πολεοδομική μελέτη για τη διασφάλιση του δομημένου περιβάλλοντος από φυσικούς κινδύνους ή κινδύνους προερχόμενους από ανθρώπινες επεμβάσεις και δραστηριότητες.

2 α. Οι παραπάνω τεχνικές προδιαγραφές εφαρμόζονται σε όλες τις γεωλογικές μελέτες καταλληλότητας για δόμηση που ανατίθενται μετά την ισχύ της παρούσας απόφασης. Η σύνταξη γεωλογικής μελέτης καταλληλότητας επιβάλλεται για τα Γ.Π.Σ. (και Ζ.Ο.Ε. ή Ρυθμιστικά Σχέδια), τα Σ.Χ.Ο.Α.Α.Π και τις πολεοδομικές μελέτες που ανατίθενται μετά την ισχύ της παρούσας απόφασης, καθώς και για τα Γ.Π.Σ. που εκκρεμούν, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 4 του Ν. 2508/97.

β. Για τις περιπτώσεις πολεοδομικών μελετών που έχουν ανατεθεί πριν την ισχύ του Ν. 2508/97, καθώς και για τις περιπτώσεις σύνταξης μελετών τροποποίησης ή αλλαγής χρήσεων γης εντός των εγκεκριμένων σχεδίων ανάπλασης περιοχών, κατά την κρίση του αρμόδιου για την έγκριση των παραπάνω μελετών οργάνου μπορεί να επιβάλλεται η εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

γ. Οι μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας για δόμηση εκπονούνται από μελετητικά γραφεία που κατέχουν πτυχίο στην κατηγορία 20 (Γεωλογικές - Υδρογεωλογικές - Γεωφυσικές μελέτες και έρευνες) του μητρώου μελετητών Δημοσίων Εργων.

δ.....

ε. Ο έλεγχος και η έγκριση των μελετών γεωλογικής καταλληλότητας για δόμηση, καθώς και η γνωμάτευση για την καταλληλότητα της περιοχής γίνεται από εξουσιοδοτημένο υπάλληλο αντίστοιχης ειδικότητας με το μελετητή της παραπάνω παραγράφου 2γ, της Υπηρεσίας ή του Φορέα που είναι αρμόδιοι για την έγκριση των πολεοδομικών σχεδίων ή μελετών. Αν δεν υπάρχουν υπάλληλοι αντίστοιχης ειδικότητας στις υπηρεσίες, οι μελέτες αυτές μπορούν να διαβιβάζονται σε άλλες υπηρεσίες (που διαθέτουν το κατάλληλο προσωπικό) για έλεγχο και έγκριση, η γνωμάτευση όμως για την καταλληλότητα της περιοχής εκδίδεται από την Υπηρεσία ή το Φορέα που είναι αρμόδιοι για την έγκριση των αντιστοιχών πολεοδομικών σχεδίων ή μελετών.

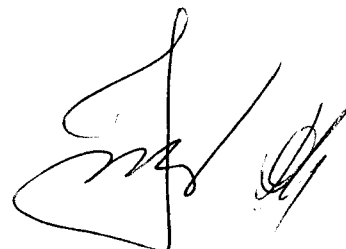
3....».

4. Περαιτέρω, στην υπ' αριθμ. 37691/12-9-2007 απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ «Έγκριση προδιαγραφών για την εκπόνηση μελετών Γεωλογικής Καταλληλότητας που συντάσσονται στα πλαίσια των μελετών ΓΠΣ-ΣΧΟΟΑΠ» (Β' 1902), ορίζεται ότι:

«1. Στα πλαίσια εκπόνησης των μελετών ΓΠΣ - ΣΧΟΟΑΠ επιβάλλεται η σύνταξη μελέτης γεωλογικής καταλληλότητας. Η μελέτη αυτή εκπονείται σε δυο στάδια ως εξής : α) Κατά την Α` Φάση της μελέτης ΓΠΣ - ΣΧΟΟΑΠ εκπονείται η προκαταρκτική μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές που αναλυτικά παρουσιάζονται στο Παράρτημα Ι. .... β) Κατά την Β1` Φάση της μελέτης ΓΠΣ - ΣΧΟΟΑΠ, εκπονείται η μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές που αναλυτικά παρουσιάζονται στο Παράρτημα ΙΙ.....

2. α).....

β) Οι μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας εκπονούνται από μελετητικά γραφεία που κατέχουν πτυχίο στην κατηγορία 20 (Γεωλογικές - Υδρογεωλογικές- Γεωφυσικές Μελέτες και Ερευνες) του Μητρώου μελετητών Δημοσίων Εργων.

γ) Για τις αμοιβές των γεωλογικών μελετών και εργασιών των μελετών ΓΠΣ-ΣΧΟΟΑΠ εφαρμόζονται όσα ορίζονται στη ΔΜΕΟ/α/ο/1257/9.8.2005 Απόφαση Υπουργού....».

5. Επίσης, στην υπ' αριθμ. 26882/5769/1998 απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ και του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας (Δ' 838), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. Ιγ του άρθρου 29 του ν. 2508/1997, καθορίστηκαν τα δικαιολογητικά και η διαδικασία των αποστάσεων των ιδρυομένων ή επεκτεινωμένων κοιμητηρίων και στο παράρτημα ΙΙ προβλέφθηκε μελέτη Γεωλογικής καταλληλότητας

6. Στο π.δ. 344/2000 « Άσκηση του επαγγέλματος του γεωτεχνικού» (Α' 297) ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι:

«Άρθρο 1 Πεδίο εφαρμογής

1. Στις διατάξεις του διατάγματος αυτού υπάγονται όλοι οι γεωτεχνικοί της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Ν. 1474/1984 (γεωπόνοι, δασολόγοι, κτηνίατροι, γεωλόγοι, ιχθυολόγοι), πτυχιούχοι των στις διατάξεις αυτές οριζομένων Σχολών Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, που είναι τακτικά μέλη του ΓΕΩΤ.Ε.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 3 του ως άνω νόμου, όπως η περίπτωση α' της παραγράφου 3 αντικαταστάθηκε με το άρθρο μόνο του Π.Δ. 454/1991.

2. Το επάγγελμα του γεωτεχνικού εξασκείται κατ' αποκλειστικότητα από τους γεωτεχνικούς της προηγούμενης παραγράφου, σύμφωνα με τις διατάξεις του διατάγματος αυτού (παράγραφος 1 του άρθρου 21 του Ν. 2040/1992)».

«Άρθρο 3 Απασχόληση γεωτεχνικών στο δημόσιο τομέα

Η απασχόληση γεωτεχνικών στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός οριοθετείται κάθε φορά, διέπεται από τις διατάξεις του διατάγματος αυτού και από τις ειδικές διατάξεις που κάθε φορά γι' αυτούς ισχύουν.

Άρθρο 4 Άσκηση επαγγέλματος στον ιδιωτικό τομέα

1. Ως άσκηση του επαγγέλματος γεωτεχνικού στον ιδιωτικό τομέα, νοείται η απασχόληση των γεωτεχνικών στον τομέα αυτό με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή έργου, η απασχόλησή τους ως ελεύθερων επαγγελματιών και η αυτοαπασχόλησή τους.

2. Αντικείμενα της άσκησης του επαγγέλματος κατά την προηγούμενη παράγραφο, είναι ιδίως τα ακόλουθα:

α) Η σύνταξη μελετών και η επίβλεψη της εκτέλεσής τους.

β).....»

«Άρθρο 14 Επαγγελματικές δραστηριότητες

Οι γεωλόγοι ασκούν τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες, σύμφωνα με τις διατάξεις που κάθε φορά ισχύουν και ειδικότερα:

α) Στη σύνταξη κάθε είδους γεωλογικής μελέτης, στην εκτέλεση και επίβλεψη έργων γεωλογικής διερεύνησης, συμπεριλαμβανομένων και των φωτογεωλογικών και τηλεανιχνευτικών ερευνών.

β)...

κστ) Στον αστικό και περιφερειακό σχεδιασμό που αφορά την καταλληλότητα των εδαφών για ασφαλή δόμηση, τον καθορισμό βιομηχανικών, βιοτεχνικών και μεταλλευτικών περιοχών, λατομικών ζωνών και μαρμαροφόρων περιοχών, ζωνών απόληψης οικονομικών πρώτων υλών, χώρων αποθήκευσης καυσίμων, χώρων κατάλληλων για απόθεση και αποθήκευση αστικών και βιομηχανικών αποβλήτων και χώρων κατάλληλων για κοιμητήρια, την αποκατάσταση του περιβάλλοντος σε λατομικές και μεταλλευτικές περιοχές, την προστασία αρχαιολογικών χώρων και τοποθεσιών, φυσικών και γεωλογικών μνημείων και τοπίων ιδιαίτερου κάλλους και γενικά του πολιτιστικού περιβάλλοντος και της αισθητικής του τοπίου.

λ) Στο χωροταξικό σχεδιασμό, στην κατανομή χρήσης γης, στον καθορισμό οικιστικών περιοχών και στη θεμελίωση οικισμών και προστασία τους από φυσικά καταστροφικά φαινόμενα.

λστ) Γεωλογικές μελέτες οικιστικών περιοχών (καταλληλότητα περιοχών) καθώς και βιομηχανικών - βιοτεχνικών περιοχών.

Άρθρο 15 Υποχρεωτική απασχόληση

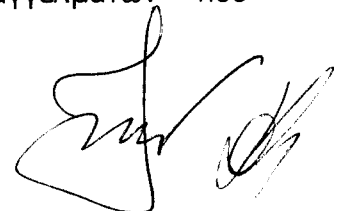
1. Η απασχόληση, με αμοιβή, γεωλόγου με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή σύμβαση έργου ή συμβούλου, είναι υποχρεωτική στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α)...

β) Σε όλους τους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, ΟΤΑ, συνεταιρισμούς και αναπτυξιακούς συνδέσμους που προγραμματίζουν κάθε φύσης βασική και εφαρμοσμένη γεωλογική έρευνα».

III. Από το συνδυασμό των προπαρατεθεισών διατάξεων, σε σχέση με το διδόμενο πραγματικό, συνάγονται τα ακόλουθα:

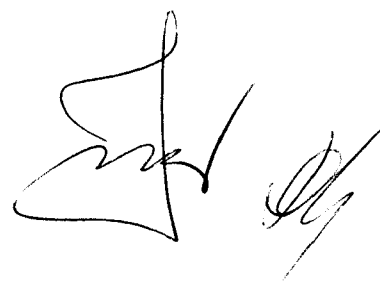
1. Το ρυθμιστικό πεδίο του ν. 3316/2005 αφορά τα θέματα της σύναψης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων που έχουν ως αντικείμενο τις μελέτες της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του νόμου αυτού, μεταξύ των οποίων και οι εν προκειμένω ενδιαφέρουσες μελέτες της κατηγορίας 20 (γεωλογικές μελέτες και έρευνες) και τις υπηρεσίες μηχανικού ή άλλων ελευθέρων επαγγελμάτων που

αναφέρονται στον ίδιο νόμο, όταν οι μελέτες αυτές δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της Αναθέτουσας Αρχής. Επομένως, δεν αποκλείεται η δυνατότητα εκπόνησης οποιασδήποτε μελέτης από το προσωπικό της αναθέτουσας Αρχής, σε αυτή την περίπτωση όμως δεν έχει εφαρμογή ο νόμος αυτός. Υπέρ της άποψης αυτής συνηγορεί και η αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου 2 του σχεδίου του μετέπειτα ν. 3316/2005, σύμφωνα με την οποία *«εφόσον ο κύριος του έργου εκπονεί τις μελέτες ή παρέχει τις υπηρεσίες μέσω του προσωπικού του, ο νόμος δεν έχει εφαρμογή, αφού δεν υπάρχει σύμβαση. Επισημαίνεται δηλαδή με τρόπο αντίστοιχο του νόμου 716/1977 (άρθρο 1) ότι ο κύριος του έργου μπορεί να εκπονήσει τις μελέτες που χρειάζεται με τις δικές του υπηρεσίες δυνατότητα που δεν παρείχε ο ν. 3164/2003»*. Στον τελευταίο αυτό νόμο υπήρχε η ακόλουθη διατύπωση: *«Οι συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών, που εμπίπτουν στην κατηγορία 12 του Παραρτήματος ΙΑ` του π.δ. 346/1998 (ΦΕΚ 230 Α) και συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 6, καταρτίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού»* (άρθρο 1 παρ. 1).

2. Με τον πολεοδομικό νόμο 2508/1997 *«Βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών της χώρας...»* συμπληρώνεται ο ν. 1337/1983 και επιδιώκεται η διαμόρφωση μιας νέας αντίληψης για τον πολεοδομικό σχεδιασμό, προκειμένου να εκπληρωθεί ο συνταγματικός σκοπός της εξυπηρέτησης της λειτουργικότητας και ανάπτυξης των οικισμών και της εξασφάλισης των καλλιτέρων δυνατών όρων διαβίωσης των πολιτών αλλά και των κατευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για βιώσιμη (αειφόρο) οικιστική ανάπτυξη (βλ. Δημήτρη Γ. Χριστοφιλόπουλο, Πολιτιστικό περιβάλλον –χωρικός Σχεδιασμός και βιώσιμη ανάπτυξη, σελ. 54).

Στο άρθρο 1 παρ. 8 του ν. 2508/1997 προβλέπεται ότι, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων θα καθορισθούν οι γενικότερες ή ειδικές μελέτες, που αποσκοπούν στην προστασία των οικισμών και των ευρύτερων περιοχών τους από φυσικούς και ανθρωπογενείς κινδύνους, οι προδιαγραφές εκπόνησης των μελετών αυτών, οι ειδικότητες των μελετητών, ο τρόπος υπολογισμού των αμοιβών τους και γενικά ό,τι αφορά την εκπόνηση, τον

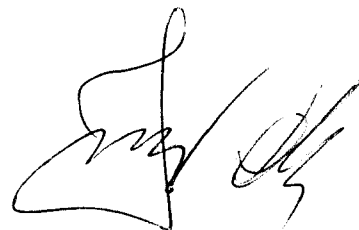

έλεγχο και την εφαρμογή τους (βλ. Αιτιολογική έκθεση επί του σχεδίου του μετέπειτα του ν. 2508/1997).

Με την υπ' αριθμ. 16374/3896/1998 απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω διάταξης, ρυθμίσθηκαν όλα τα πιο πάνω θέματα, ορίσθηκε δε, ότι η υποχρέωση σύνταξης μελέτης γεωλογικής καταλληλότητας καταλαμβάνει την πολεοδόμηση των περιοχών Α και Β κατοικίας και των οικισμών κάτω των 2000 κατοίκων, την αναθεώρηση των σχεδίων πόλεων και οικισμών, τις ειδικές πολεοδομικές χρήσεις κλπ. Οι διατάξεις της εν λόγω ΥΑ, όπως έχει κριθεί νομολογιακά, ρυθμίζουν τις πολεοδομικές μελέτες που εγκρίνονται ή τροποποιούνται κατ' επίκληση του ν. 2508/1997 (ΣΤΕ 270/2008 σκέψη 6, Δημήτρη Μέλισσα, Οι χρήσεις γής, το Γενικό πολεοδομικό Σχέδιο & ζώνη οικιστικού ελέγχου, Β' έκδοση, σελ. 156, σημ. 35). Ομοίως, με την υπ' αριθμ. 37691/12-9-2007 απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ καθορίσθηκαν οι τεχνικές προδιαγραφές για την εκπόνηση μελετών Γεωλογικής Καταλληλότητας που συντάσσονται στο πλαίσιο των μελετών ΓΠΣ-ΣΧΟΟΑΠ.

Ειδικότερα, αναφορικά με το υποβαλλόμενο ερώτημα, στις προαναφερθείσες αποφάσεις ορίσθηκε, εντός των ορίων της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 1 παρ. 8 του ν. 2508/1997, ότι οι μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας για δόμηση εκπονούνται από μελετητικά γραφεία που κατέχουν πτυχίο στην κατηγορία 20 (Γεωλογικές, υδρογεωλογικές –γεωφυσικές μελέτες και έρευνες) του μητρώου μελετητών δημοσίων έργων. Ο έλεγχος και η έγκριση των μελετών γεωλογικής καταλληλότητας της περιοχής γίνεται από εξουσιοδοτημένο υπάλληλο αντίστοιχης ειδικότητας με τον μελετητή, της υπηρεσίας ή του φορέα που είναι αρμόδιοι για την έγκριση των πολεοδομικών σχεδίων ή μελετών.

3. Ελέχθη ήδη ότι ο ν. 3316/2005 ρυθμίζει τα θέματα της σύναψης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων που έχουν ως αντικείμενο τις μελέτες της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του νόμου αυτού, μεταξύ των οποίων και οι μελέτες της κατηγορίας 20 (γεωλογικές μελέτες και έρευνες) και δεν αποκλείει τη δυνατότητα εκπόνησης μελετών από το προσωπικό της αναθέτουσας Αρχής, σε αυτή την περίπτωση όμως δεν έχει εφαρμογή ο νόμος αυτός. Ως ήδη ελέχθη, από τη διατύπωση της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 3316/2005, συνάγεται ότι, να

μεν δεν αποκλείεται η δυνατότητα εκπόνησης οποιασδήποτε μελέτης από την αρμόδια υπηρεσία, (πρβλ ΣΤΕ (Ασφ. Μέτρα) 1291/2009), επομένως και των μελετών που έχουν ως αντικείμενο τις μελέτες της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του νόμου αυτού, μεταξύ των οποίων και οι μελέτες της κατηγορίας 20 (γεωλογικές μελέτες και έρευνες), πλην όμως από τη συγκεκριμένη διάταξη δεν παρέχεται πρωτογενής, και, πάντως, κατά τροποποίηση τυχόν υπάρχουσών ειδικών διατάξεων, αρμοδιότητα στις αναθέτουσες αρχές για την εκπόνηση μελετών, υπό την έννοια ότι η σχετική αρμοδιότητα πρέπει να προβλέπεται από άλλες διατάξεις. Άλλωστε και υπό την ερμηνευτική εκδοχή ότι η παρ.1 του άρθρου 2 του ν.3316/2005 θεσπίζει ευθέως αρμοδιότητα εκπόνησης των εν λόγω μελετών από τις αναθέτουσες αρχές, είναι προφανές ότι η έκτασή της, τα αρμόδια όργανα και ο τρόπος άσκησής της ρυθμίζονται από τις οργανωτικές διατάξεις των υπηρεσιών των αναθετουσών αρχών.

Περαιτέρω, όμως, γεννάται εν προκειμένω ζήτημα, αν η πρόβλεψη των ανωτέρω υπουργικών αποφάσεων για την εκπόνηση των επίμαχων μελετών από μελετητικά γραφεία, που κατέχουν πτυχίο στην κατηγορία 20 (Γεωλογικές, υδρογεωλογικές-γεωφυσικές μελέτες και έρευνες) του μητρώου μελετητών δημοσίων έργων, είναι αποκλειστική, υπό την έννοια ότι τίθεται ως απαίτηση κατ' αποκλεισμό της δυνατότητας εκπόνησης των μελετών αυτών από οποιονδήποτε άλλον, συμπεριλαμβανομένου και του προσωπικού της αναθέτουσας αρχής (αυτεπιστασία) ή άλλου φορέα ή συνιστά πρόβλεψη που αναφέρεται στην εκπόνηση των μελετών όταν αυτές δεν γίνονται από την αναθέτουσα αρχή.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ούτε από την εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 2508 /1997, ούτε από την υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότησή της, συνάγεται ότι οι εν λόγω μελέτες εκπονούνται μόνον από ιδιωτικά μελετητικά γραφεία κατ' αποκλεισμό της δυνατότητας αυτής από προσωπικό των Αναθετουσών Αρχών και τούτο διότι οι διατάξεις των υπουργικών αποφάσεων ρυθμίζουν τα της εκπόνησης των μελετών από μελετητικά γραφεία που κατέχουν πτυχίο στην κατηγορία 20 του μητρώου μελετητών δημοσίων έργων, όταν αυτές γίνονται από ιδιώτες μελετητές, αλλά και διότι υπό την εκδοχή ότι οι διατάξεις των υπουργικών αποφάσεων απέκλειαν τη δυνατότητα εκπόνησης

μελετών από το προσωπικό των αναθετουσών αρχών, ο αποκλεισμός αυτός ήρθη με την, κατά τα προεκτεθέντα, παροχή τέτοιας δυνατότητας με τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 3316/2005. Επομένως, είναι δυνατή η εκπόνηση γεωλογικών μελετών και από τις Αναθέτουσες Αρχές, εφόσον τούτο προβλέπεται στις οργανωτικές τους ή άλλες διατάξεις, που συγκροτούν αντίστοιχο τμήμα μελετών που στελεχώνεται από ειδικούς επιστήμονες, χωρίς να τίθεται ζήτημα σύγκρουσης των διατάξεων αυτών με τις ρυθμίσεις των προαναφερομένων υπουργικών αποφάσεων.

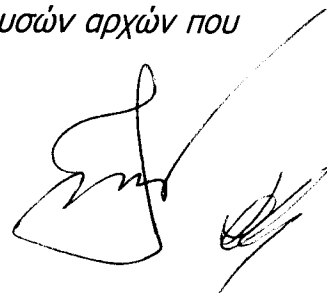
Οι καθ' ύλην αρμοδιότητες της Διοίκησης ασκούνται σύμφωνα με τις οργανωτικές της διατάξεις, οι οποίες κατανέμουν ορθολογικά το διοικητικό έργο στα αρμόδια όργανα, τα οποία συγκροτούνται ανάλογα με τις ειδικότητές τους σε οργανωτικές ενότητες (Γραφεία, Τμήματα, Διευθύνσεις κλπ), προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Ειδικώς, οι μελέτες που, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, είναι το αποτέλεσμα συστηματικής και αναλυτικής επιστημονικής και τεχνικής εργασίας που εκπονούνται από μελετητές οι οποίοι κατέχουν τις κατάλληλες επιστημονικές ή τεχνικές ειδικότητες, όσον αφορά τη διοίκηση, δεν μπορεί παρά να εκπονούνται από όργανα, που έχουν την κατάλληλη επιστημονική και τεχνική ειδικότητα που προσιδιάζει στο αντικείμενο της μελέτης, είναι ενταγμένα σε οργανωτικούς σχηματισμούς που εξασφαλίζουν τη συνέχεια και παρέχουν τα εχέγγυα της ορθής, τεκμηριωμένης και σύμφωνα με τις τυχόν υπό του νόμου προβλεπόμενες προδιαγραφές εκπόνησης των μελετών. Συνεπώς, ασχέτως αν οι γεωλόγοι δύνανται, με βάση τις διατάξεις για τα επαγγελματικά τους δικαιώματα, να εκπονούν γεωλογικές μελέτες, προκειμένου για τη Διοίκηση, η σχετική αρμοδιότητα προβλέπεται και ασκείται σύμφωνα με τις οργανωτικές διατάξεις που συγκροτούν την μονάδα που ασκεί την εν λόγω αρμοδιότητα. Τούτο, είναι σύμφωνο με την αρχή της νομιμότητας που καταλαμβάνει και την αρμοδιότητα των διοικητικών οργάνων (βλ. άρθρο 9 παρ.1 του ΚΔΔιαδ). Στο σημείο αυτό πρέπει να λεχθεί ότι οι με οποιαδήποτε σχέση συνδεόμενοι υπάλληλοι της Αναθέτουσας Αρχής, δικαιούνται και υποχρεούνται να εκπονούν τις εν λόγω μελέτες κατ' ενάσκηση της εκ του νόμου προβλεπομένης αρμοδιότητά τους και κατά υπηρεσιακό τους καθήκον, καμία δε

έννομη επιρροή δεν ασκεί το γεγονός ότι δεν δύνανται να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Μελετητών (άρθρο 39 παρ. 2α του ν. 3316/2005).

4. Τέλος, όταν κατά τις κείμενες διατάξεις, οι Αναθέτουσες Αρχές επιτρέπεται να αναθέτουν την εκπόνηση μελετών σε άλλες αναθέτουσες αρχές - εσωτερικές αναθέσεις *in house transactions* – αναθέσεις), οι τελευταίες έχουν την δυνατότητα εκπόνησης τέτοιου είδους μελετών υπό την προϋπόθεση ότι η δυνατότητα αυτή προβλέπεται από τις οργανωτικές τους ή άλλες ειδικές διατάξεις, οι οποίες συγκροτούν υπηρεσία (τμήμα, γραφείο) μελετών, στελεχωμένη από ειδικούς επιστήμονες. Ειδικώς, οι αναπτυξιακές εταιρείες των ΟΤΑ (βλ. άρθρα 252 παρ. 3β2 και 265 επ. ν. 3463/2006 και άρθρο 107 του ν. 3852/2010) δύνανται να εκπονούν τις εν λόγω μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας, εφόσον τούτο τους ανατίθεται από ΟΤΑ της περιφέρειάς των, σύμφωνα με την αποστολή και το σκοπό των εταιρειών αυτών, μόνον εφόσον διαθέτουν οι ίδιες προσωπικό κατάλληλο αντιστοίχου τίτλου σπουδών ή ειδικότητας κατά τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 268 του ν. 3463/2006, η οποία ορίζει ότι *«η ανάθεση ειδικότερα εκπόνησης μελέτης προς επιχείρηση ΟΤΑ επιτρέπεται μόνον αν αυτή έχει προσωπικό ή συνεργάτες αντιστοίχου τίτλου σπουδών ή ειδικότητας»*. Αν δεν διαθέτουν οι ίδιες προσωπικό κατάλληλο, η μελέτη δύναται να εκπονηθεί από αυτές, από πλευράς των ερμηνευομένων και μόνον διατάξεων του ν. 2508/1997 και των υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότησή του, εφόσον οι εταιρείες αυτές συνεργάζονται με μελετητικά γραφεία που έχουν πτυχίο στη κατηγορά 20 του μητρώου μελετητών.

IV. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, στο τεθέν ερώτημα αρμόζει η απάντηση ότι: *Οι δημόσιοι φορείς, οι οργανισμοί και αναπτυξιακές εταιρείες των ΟΤΑ και γενικότερα οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να εκπονούν μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας, κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 8 του ν. 2508/1997 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθεισών υπουργικών αποφάσεων, για λογαριασμό αυτών των ιδίων ή και άλλων αναθετουσών αρχών στις περιπτώσεις που είναι κατά νόμο δυνατή η ανάθεση από μία αναθέτουσα αρχή σε άλλη, υπό την προϋπόθεση ότι, και στις δύο περιπτώσεις, η εκπόνηση των εν λόγω μελετών προβλέπεται από τις οργανωτικές τους ή άλλες διατάξεις. Ειδικότερα, οι εκ των αναθετουσών αρχών που*

είναι Αναπτυξιακές Ανώνυμες εταιρείες των ΟΤΑ, δύνανται να εκπονούν μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας, εφόσον τούτο τους ανατίθεται από τους ΟΤΑ, κατά τις κείμενες περί αναθέσεων διατάξεις, σύμφωνα με την αποστολή και το σκοπό των εταιρειών αυτών, που απορρέει από τις διατάξεις που τις αφορούν ή από το καταστατικό τους, μόνον εφόσον διαθέτουν οι ίδιες προσωπικό κατάλληλο αντιστοίχου τίτλου σπουδών ή ειδικότητας κατά τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 268 του ν. 3463/2006. Αν δεν διαθέτουν οι ίδιες προσωπικό κατάλληλο, η μελέτη δύνανται να εκπονηθεί από αυτές, από πλευράς και μόνον διατάξεων του ν. 2508/1997 και των υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότησή του, εφόσον οι εταιρείες αυτές συνεργάζονται με μελετητικά γραφεία που έχουν πτυχίο στη κατηγορία 20 του μητρώου μελετητών.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 12^η Ιανουαρίου 2012

Ο Προεδρεύων

Αλέξανδρος Γερ. Καραγιάννης
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Ο εισηγητής

Δημήτριος Κατωπόδης
Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ.

